

क्रांतीज्योती सावित्रीमाई फुले राज्य
शिक्षक गुणगौरव पुरस्काराचे निकष
सुधारित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : पीटीसी-२०२२/प्र.क्र.३४/टीएनटी-४

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : १६ जुलै, २०२५

- वाचा : १) शासन निर्णय पीटीसी २०२२/प्र.क्र.३४/टीएनटी-४, दि.२८ जून, २०२२
२) शासन निर्णय संकीर्ण-२०२५/प्र.क्र.१४/टीएनटी-४, दि.१६ एप्रिल, २०२५
३) आयुक्त (शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र. शिसंआ/राज्य शिक्षक
पुरस्कार/ २०२५/ए-२, दिनांक २३ मे, २०२५.
४) शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक) महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र
क्र.शिसंमा/राज्य शिक्षक पुरस्कार/२०२५/ए-२/०३१२६, दिनांक २४ जून, २०२५.

प्रस्तावना :-

शिक्षण हा समाजाच्या सर्वांगीण विकासाचा पाया आहे. समर्पित वृत्तीने काम करणाऱ्या शिक्षकांमुळेच समाज व राष्ट्राचा विकास होतो. अशा समर्पित वृत्तीने काम करणाऱ्या शिक्षकांना दरवर्षी शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागातर्फे राज्य आदर्श शिक्षक पुरस्काराने गौरविले जाते.

२. राज्य आदर्श शिक्षक पुरस्काराचे प्रस्ताव पात्र शिक्षकांकडून शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक) महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे कडून ऑनलाईन मागविण्यात येतात. अस्तित्वात असलेल्या मार्गदर्शक सूचना /निकषांनुसार जिल्हास्तरावर जिल्हा निवड समिती प्रस्तावांची छाननी करून प्रवर्गनिहाय पात्र प्रस्ताव शिक्षण संचालक स्तरावर गठीत करण्यात आलेल्या राज्य निवड समितीकडे पाठवतात. सदर शिफारशींवर शिक्षकांच्या गुणवत्तेनुसार अंतिम निवड करून राज्य निवड समितीकडून शासनाच्या मान्यतेसाठी प्रस्ताव सादर करण्यात येतात. सदर राज्य आदर्श शिक्षक पुरस्कार उपरोक्त शासन निर्णयानुसार प्रदान करण्यात येतात. कालानुरूप त्यामध्ये बदल करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

सदर राज्य आदर्श शिक्षक पुरस्कार सर्वसाधारणपणे १५ ऑगस्ट रोजी जाहीर करून त्याचे प्रत्यक्ष वितरण ५ सप्टेंबर या शिक्षकदिनी दिनांक ४ सप्टेंबर, २०१४ अन्वये राष्ट्रीय/ राज्य पुरस्कार मिळणाऱ्या शिक्षकांना देण्यात येणाऱ्या दोन जादा वेतन वाढीऐवजी रु.१,००,०००/- इतकी ठोक रक्कम देण्यात येईल. तसेच शासन निर्णय दिनांक २८ डिसेंबर, २०१३ अन्वये पुरस्कार प्राप्त शिक्षकांना रु. १०,०००/- रोख बक्षीस, स्मृतिचिन्ह व प्रमाणपत्र देवून सन्माननीय व्यक्तींच्या हस्ते प्रदान करण्यात येतात.

२. सदर पुरस्कारासाठी होणारा वाढीव खर्च (बक्षिसाची रक्कम व समारंभाचा इतर खर्च) मागणी क्र. इ- २, २२०२ सर्व साधारण शिक्षण ८०, सर्व साधारण, ८०० इतर खर्च (०२) संकीर्ण (०२) (०१) आदर्श शिक्षकांना पुरस्कार, ३४ शिष्यवृत्त्या/विद्यावेतने (२२०२ २२९२) या लेखाशीर्षाखाली मंजूर तरतुदीमधून भागविण्यात येतात.

शासन परिपत्रक पीटीसी २०२२ / प्र.क्र.३४/ टीएनटी-४ दि. २८ जून, २०२२ येथून पुढे अधिक्रमित करून राज्य आदर्श शिक्षक पुरस्काराबाबतचे निकष सुधारित करण्यात आले आहे.

३. राज्य आदर्श शिक्षक पुरस्काराबाबतचे निकष सुधारित करून सदर योजना 'क्रांतीज्योती सावित्रीमाई फुले राज्यशिक्षक गुणगौरव पुरस्कार' या नावाने राबविण्यात शासन मान्यता देण्यात आली आहे. 'क्रांतीज्योती सावित्रीमाई फुले राज्यशिक्षक गुणगौरव पुरस्कार' साठी अटी व निकष पुढीलप्रमाणे :-

'क्रांतीज्योती सावित्रीमाई फुले राज्यशिक्षक गुणगौरव पुरस्कार' प्रस्तावासाठी आवश्यक अटी :-

- १) शिक्षकांनी नामनिर्देशासाठी सादर केलेले पुरावे मुख्याध्यापकांनी प्रमाणित करणे आवश्यक.
- २) मुख्याध्यापक पदावरील व्यक्तीने नामनिर्देशनासाठी सादर केलेले पुरावे गटशिक्षणाधिकारी प्रशासन अधिकारी यांनी प्रमाणित करणे आवश्यक.
- ३) शिक्षक/मुख्याध्यापकाची एकूण सलग सेवा किमान १० वर्षे आवश्यक.
- ४) शिक्षकाचे / मुख्याध्यापकाचे मागील पाच वर्षांचे गोपनीय अहवाल.
- ५) विभागीय चौकशी सुरु नसल्याचे शिक्षणाधिकारी यांचे प्रमाणपत्र.
- ६) शिक्षकांनी केलेल्या लगतच्या ५ वर्षांच्या सेवा कालावधीतील कार्याचे मूल्यमापन राज्यस्तर व जिल्हास्तर समितीकडून गुणांकनाद्वारे करण्यात येईल.
- ७) प्रतिनियुक्तीवरील शिक्षकांची आवेदने स्वीकारली जाणार नाहीत.
- ८) शिक्षकाच्या सेवेतील कार्यपद्धतीबाबत व निर्व्यसनी असलेबाबत शाळा व्यवस्थापन समितीचे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहील.
- ९) एकदा क्रांतीज्योती सावित्रीमाई फुले राज्यशिक्षक गुणगौरव पुरस्कार प्राप्त झाल्यानंतर पुन्हा याच पुरस्कारासाठी पात्र असणार नाही.
- १०) एक शिक्षक कोणत्याही एकाच प्रवर्गासाठी अर्ज करण्यास पात्र असले. एकापेक्षा जास्त संवर्गात अर्ज केल्यास त्यांचे अर्ज निवड प्रक्रियेतून रद्द केला जाईल.

अ.क्र	निकष	स्तर निहाय गुण	कमाल गुण
१	अ) आवश्यक शैक्षणिक अर्हतेपेक्षा पुढचा टप्पा प्राथमिक शिक्षकांच्या बाबतीत इ. १० वी / इ. १२ वी व व्यावसायिक पदविका (डी. एड. / डी. एल. एड.) पेक्षा अधिकतम अर्हता	किमान शैक्षणिक अर्हतापेक्षा	३
	ब) उच्च प्राथमिक शिक्षकांच्या बाबतीत पदवी व व्यावसायिक पदविका (डी.एड./डी.एल.एड.) पेक्षा अधिकतम अर्हता	एक स्तर अधिकची अर्हता	
	क) माध्यमिक शिक्षकांच्या बाबतीत पदवीधर व व्यावसायिक पदवी (बी.एड./बी.पी.एड./ए.एम) व त्या समकक्ष पेक्षा अधिकतम अर्हता	मिळविलेली असल्यास २ गुण	
	ड) उच्च माध्यमिक शिक्षकांच्या बाबतीत पदव्युत्तर व व्यावसायिक पदवी (बी.एड./बी.पी.एड. किंवा त्या समकक्ष वा पेक्षा अधिकतम अर्हता	३ गुण	

२	शैक्षणिक संशोधनपर निबंध/प्रबंध यास प्राप्त पुरस्कार व सादरीकरण (शासकीय अथवा प्रथितयश मासिक ISSN सह) (मागील ५ वर्षातील सादर केलेल्या प्रती निबंध/प्रबंधास १ गुण याप्रमाणे गुणदान राहिल)	जिल्हा/विभाग स्तर राज्य स्तर राष्ट्रीय/आंतरराष्ट्रीय स्तर	१ गुण २ गुण ३ गुण	३
३	शिक्षकाने केलेल्या सामाजिक/शैक्षणिक /जिल्हास्तर साहित्यिक/सांस्कृतिक क्षेत्रातील कार्यासाठी/राज्य स्तर आपत्ती व्यवस्थापन/ राष्ट्रीय कार्य इ. साठी शासकीय अथवा शासन पुरस्कृत संस्थेकडून प्राप्त पुरस्कार	जिल्हा स्तर राज्य स्तर राष्ट्रीय स्तर	२ गुण ३ गुण ५ गुण	५
४	शिक्षकाने शाळेच्या उन्नतीसाठी समाजाकडून मागील ५ वर्षात मिळवलेले योगदान (डिजीटल स्कूल, शैक्षणिक उठाव इ.)	३ लाख ते ५ लाखापर्यंत - ५ लाखापेक्षा जास्त ते १० लाखापर्यंत- १० लाखापेक्षा जास्त-	१ गुण २ गुण ३ गुण	३
५	ग्रंथलेखन (प्रथितयश प्रकाशकाने प्रकाशित केलेले ५ प्रत्येक ग्रंथास ग्रंथ) (ISBN सह)	प्रत्येक ग्रंथास (जास्तीत जास्त ५ गुण)	१ गुण	५
६	प्रशिक्षणात तज्ञ मार्गदर्शक/सुलभक म्हणून काम केले असल्यास (मागील ५ वर्षात)	जिल्हास्तर/विभागस्तर राज्य स्तर राष्ट्रीय स्तर	१गुण २ गुण ३ गुण	३
७	शालेय विद्यार्थ्यांच्या प्रज्ञेचा शोध घेणाऱ्या परीक्षेतील वर्गातील एकूण विद्यार्थ्यांच्या तुलनेत उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांचे शेकडा प्रमाण (फक्त शासकीय परीक्षासाठी लागू) (वर्गातील एकूण पटाच्या किमान ५० टक्के विद्यार्थी परीक्षेत प्रविष्ट असणे आवश्यक) (मागील ५ वर्षात) (राज्य/राष्ट्रीय शिष्यवृत्ती/ नवोदय/प्रज्ञाशोध इ.)	४० ते ६० टक्के ६१ ते ८० टक्के ८१ ते १०० टक्के	२ गुण ३ गुण ५ गुण	५

८	राज्याच्या शैक्षणिक क्षेत्राला/गुणवत्तेला स्वतःच्या नवप्रकल्पाद्वारे दिशा देणारे कार्य (इतर नवोपक्रम उदा. दैनिक कवायत/ शारीरिक प्रशिक्षण) (प्रत्येकी १ गुण प्रमाणे)	ज्ञानरचनावाद (ABL सह) १ गुण डिजिटल स्कूल १ गुण ई साहित्य निर्मिती १ गुण वाचनप्रेरणा १ गुण इतर नवोपक्रम १ गुण	५
९	अ) मागील ५ वर्षात गावातील/परिसरातील मुलांच्या शिक्षणासाठी स्थानिक डी.एड/बी.एड धारक उमेदवारांना प्रेरक म्हणून तयार करणे यांच्यासह अध्ययनाच्या कामकाज सहाय्य करणे. ब) वर्षभर शालेय विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणासाठी मुले शाळेत येतात. याकरिता शिक्षणामध्ये आनंददायी वातावरण निर्मिती. (आनंददायी वातावरण निर्मिती उदा:-आनंददायी शनिवार/ दप्तरमुक्त शनिवार /गोष्टीद्वारे अध्यापन, कला, क्रीडा, खेळ)	२ ३	५
१०	शासनाच्या ऑनलाइन पोर्टल/अॅप/वेबसाईटवर आपल्या विषयाच्या अनुषंगाने स्वतः शैक्षणिक साहित्य निर्मिती सहभाग (उदा. दीक्षा अॅप /विद्यादान इ.) (केंद्र व राज्य शासनाच्या विविध पोर्टलचा-उदा. स्वयम, बालभारती इ. पोर्टलचा समावेश असावा. तसेच कोणत्याही समाज माध्यमावरील (उदा:- FB, Insta, X ,आदी) पोस्ट ग्राह्य होणार नाहीत.)	१ ते ३ २ गुण ४ ते ६ ४ गुण ७ ते ९ ८ गुण १० ते १२ १० गुण	१०
११	विद्यार्थ्यांची चाचणी (अध्ययन निष्पत्ती)	अ) मागील ५ वर्षांची अध्ययन निष्पत्ती (निकाल) अभिलेख्यांची पडताळणी करून इ. १ ली ते ८ वी साठी अ व अ + श्रेणी असणारे विद्यार्थी प्रमाण ९० % किंवा त्यापेक्षा जास्त असल्यास प्रतिवर्षी १ गुण याप्रमाणे ५ वर्षासाठी अधिकतम ५ गुण राहतील, नसल्यास ० (शून्य) गुण असेल. इ. ९ वी ते १२ वी साठी ७५ टक्के किंवा ७५ टक्के पेक्षा जास्त गुण प्राप्त असणाऱ्या विद्यार्थ्यांची संख्या एकूण विद्यार्थी संख्येच्या ९० % (शिक्षक अध्यापन करीत असलेला विषय /इयत्ता) किंवा त्यापेक्षा	

		<p>जास्त असल्यास प्रतिवर्षी १ गुण याप्रमाणे ५ वर्षांसाठी अधिकतम पाच गुण राहतील, नसल्यास ० (शून्य) गुण असेल.</p> <p>ब) जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्थेतील ज्येष्ठ अधिव्याख्याता/ अधिव्याख्याता यापैकी एक व उपशिक्षणाधिकारी गटशिक्षणाधिकारी/विस्ताराधिकारी (श्रेणी २ दर्जा) यांचेपैकी एक अशा व्दिसदस्यीय पथकाद्वारे जिल्हा निवड समितीने निर्धारित केलेल्या वेळापत्रकानुसार विद्यार्थ्यांचे प्रत्यक्ष मूल्यांकन त्या वर्गाच्या अध्ययन निष्पत्तीनुसार करून गुणदान करावे. मिळालेल्या गुणाचे रूपांतर १० गुणांच्या प्रमाणात केले जाईल व अधिकतम १० गुण राहतील. यास बाह्य मूल्यमापन असे संबोधले जाईल.</p> <p>गट १ - इ. १ ली ते इ. ५ वी गट २ - इ. ६ वी ते इ. ८ वी गट ३ - इ. ९ वी व इ. १० वी गट ४ - इ. ११ वी व इ. १२ वी</p> <p>उपरोक्त १ ते ४ गटांसाठी गटनिहाय मूल्यमापनाचे स्वतंत्र निकष राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे मार्फत वेळोवेळी निर्धारित केल्याप्रमाणे राहतील. (मूल्यमापन पथकाद्वारे केलेल्या मूल्यमापनातील प्राप्त गुण पथके गोपनीयरित्या स्वतंत्रपणे सादर करतील.</p>	५
१२	शैक्षणिक स्पर्धांतील विद्यार्थ्यांचा सहभाग (विज्ञान प्रदर्शन, कला, क्रीडा स्पर्धा, साहित्य स्पर्धा, इन्स्पायर अवॉर्ड, कृती संशोधन, नवोपक्रम स्पर्धा)	<p>जिल्हा स्तर १ गुण राज्य स्तर २ गुण राष्ट्रीय स्तर ३ गुण</p>	३
१३	मागील पाच वर्षात वर्गात शाळेत झालेली पटसंख्येतील वाढ	<p>१० टक्के पेक्षा अधिक ४ गुण ५ टक्के पेक्षा अधिक २ गुण २ टक्के ते पाच टक्के वाढ १ गुण</p>	४

१४	उल्लास नवभारत साक्षरता कार्यक्रम. (सक्षम प्राधिकारी प्रमाणपत्र आवश्यक)	सर्वेक्षण कामकाज/पोर्टल नोंदणी १ गुण साक्षरता वर्ग सुरु करणे २ गुण	३
१५	आयडॉल शिक्षक व शैक्षणिक संस्था, शाळा बँक तयार करण्याबाबत शासन निर्णय दिनांक १६.०४.२०२५ नुसार तालुका स्तरावर निवड झाली असल्यास. (सक्षम प्राधिकारी निवडपत्र आवश्यक)	तालुका स्तर ०५ गुण	१५
१६	आयडॉल शिक्षक व शैक्षणिक संस्था, शाळा बँक तयार करण्याबाबत शासन निर्णय दिनांक १६.०४.२०२५ नुसार जिल्हा स्तरावर निवड झाली असल्यास. (सक्षम प्राधिकारी निवडपत्र आवश्यक)	जिल्हा स्तर १० गुण	
१७	आयडॉल शिक्षक व शैक्षणिक संस्था, शाळा बँक तयार करण्याबाबत शासन निर्णय दिनांक १६.०४.२०२५ नुसार राज्य स्तरावर निवड झाली असल्यास. (सक्षम प्राधिकारी निवडपत्र आवश्यक)	राज्य स्तर १५ गुण	
१८	राष्ट्रीय शिक्षण धोरण-२०२० अंमलबजावणीत योगदान- अभ्यासक्रम व पाठ्यक्रम निर्मिती, प्रशिक्षण घटकसंच/शैक्षणिक साहित्य निर्मिती व पाठ्यपुस्तक निर्मितीत सदस्य म्हणून योगदान (सुकाणू/इतर समित्या) सदस्य म्हणून योगदान	एका साहित्य निर्मिती / घटकसंच / पाठ्यक्रम / अभ्यासक्रम सहभागासाठी एक गुण. (जास्तीत जास्त ५ गुण)	५
१९	राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे मार्फत गेल्या ५ वर्षात आयोजित विविध ऑनलाईन कोर्स निर्मिती/ प्रशिक्षणे/उपक्रम/सर्वेक्षण/प्रकल्पात सहभाग.	एक उपक्रमांतील सहभागातील १ गुण (जास्तीत जास्त ५ गुण)	५
२०	राज्य स्तर आदर्श शिक्षक पुरस्कार शिक्षकाचे चारित्र्य, वर्तणूक व सचोटी पडताळणीसाठी शिक्षकांचे मागील ०५ वर्षांचे गोपनीय अहवाल मूल्यमापन	अ+ (अतिउत्कृष्ट) ३ गुण अ (उत्कृष्ट) २ गुण ब+ (चांगला) १ गुण	३
एकूण गुण :			१००

४. क्रांतीज्योती सावित्रीमाई फुले राज्य शिक्षक गुणगौरव पुरस्कारासाठी पुढीलप्रमाणे प्रवर्ग, पुरस्कार संख्या व जिल्हा निवड समितीकडून राज्य निवड समितीकडे शिफारशीसह प्राप्त करून घ्यावयाची शिक्षकांची संख्या खालील प्रमाणे

अ. क्र.	प्रवर्ग	पुरस्कार संख्या	प्रत्येक जिल्ह्यातून शिफारशीसह प्राप्त करून घ्यावयाची शिक्षकांची संख्या
१	प्राथमिक	३८	पुणे जिल्ह्यातून ६ शिफारशी, मुंबईतून ९ शिफारशी (बृहन्मुंबई उत्तर विभाग/ बृहन्मुंबई/ दक्षिण विभाग/बृहन्मुंबई पश्चिम विभाग प्रत्येकी ३ शिफारशी) उर्वरित जिल्ह्यांतून प्रत्येकी ३ शिफारशी (एकूण ११४ शिफारशी)
२	माध्यमिक	३९	पुणे जिल्ह्यातून ६ शिफारशी, मुंबईतून ९ शिफारशी (बृहन्मुंबई उत्तर विभाग/ बृहन्मुंबई दक्षिण विभाग/ बृहन्मुंबई पश्चिम विभाग प्रत्येकी ३ शिफारशी) उर्वरित जिल्ह्यांतून प्रत्येकी ३ शिफारशी. (एकूण ११४ शिफारशी) मुंबई विभागासाठी (बृहन्मुंबई उत्तर विभाग / बृहन्मुंबई दक्षिण विभाग/ बृहन्मुंबई पश्चिम विभाग) प्रत्येकी १ व त्यामधील उच्च गुणवत्ताधारक १ असे एकूण ४ पुरस्कार प्रदान करण्यात येतील.
३	आदिवासी क्षेत्रात उत्कृष्ट काम करणारे शिक्षक (प्राथमिक)	१९	नाशिक, नंदुरबार व गडचिरोली जिल्ह्यातून प्रत्येकी ६ शिफारशी, उर्वरित प्रत्येक आदिवासी जिल्ह्यातून ३ शिफारशी. (एकूण ५७ शिफारशी) (शा.शि. व क्रीडा विभाग शा. नि. ३० जून २०१४ अन्वये)
४	थोर समाजसुधारक क्रांतीज्योती सावित्रीमाई फुले आदर्श शिक्षिका पुरस्कार	८	प्रत्येक जिल्ह्यातून १ शिफारस (एकूण ३६ शिफारशी)
५	विशेष शिक्षक कला/क्रीडा (१+१)	२	कला प्रत्येक जिल्ह्यातून १ शिफारस (एकूण ३६ शिफारशी) क्रीडा प्रत्येक जिल्ह्यातून १ शिफारस (एकूण ३६ शिफारशी)
६	दिव्यांग शिक्षक /दिव्यांग विद्यार्थ्यांच्या शाळेतील शिक्षक	१	प्रत्येक जिल्ह्यातून १ शिफारस (एकूण ३६ शिफारशी)

७	स्काउट/गाईड (१+१)	२	स्काउट प्रत्येक जिल्ह्यातून १ शिफारस (एकूण ३६ शिफारशी) गाईड प्रत्येक जिल्ह्यातून १ शिफारस (एकूण ३६ शिफारशी)
एकूण पुरस्कार संख्या - १०९			

५. जिल्हा निवड समितीचे गठन :-

क्रांतीज्योती सावित्रीमाई फुले राज्य शिक्षक गुणगौरव पुरस्कारासाठी अस्तित्वात असलेल्या मार्गदर्शक सूचना / निकषांनुसार जिल्हा स्तरावर प्राप्त प्रस्तावांची छाननी करून जिल्ह्यातून गुणानुक्रमे प्रथम, द्वितीय व तृतीय निवड होणाऱ्या प्रवर्गनिहाय पात्र शिक्षकांची शिफारस राज्य निवड समितीकडे करण्याकरिता जिल्हा स्तरावर जिल्हा निवड समिती गठित करण्यात यावी.

जिल्हा निवड समितीची रचना:-

अ.क्र.	अधिकारी	पदनाम
१	जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था प्राचार्य	अध्यक्ष
२*	जिल्हाधिकारी नामनिर्देशित जिल्ह्यातील शैक्षणिक सदस्य क्षेत्रात उल्लेखनीय काम करणारे शिक्षण तज्ञ (१)	सदस्य
३*	मुख्य कार्यकारी अधिकारी नामनिर्देशित प्राथमिक/ माध्यमिक शाळेतील कार्यरत राष्ट्रीय / राज्य पुरस्कार प्राप्त एक मुख्याध्यापक/शिक्षक (१)	सदस्य
४	शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक)	सदस्य
५	शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक)	सदस्य सचिव

(* दरवर्षी, क्र. २ व ३ च्या व्यक्ती बदलण्यात याव्यात. मागील ३ वर्षांमध्ये सदर समितीत काम केलेले सदस्य असू नयेत)

६. राज्य निवड समितीचे गठन :-

क्रांतीज्योती सावित्रीमाई फुले राज्य शिक्षक गुणगौरव पुरस्कारासाठी, जिल्हा निवड समितीकडून जिल्ह्यातून प्रवर्गनिहाय गुणानुक्रमे प्रथम, द्वितीय व तृतीय शिफारस पात्र शिक्षकांना राज्य निवड समिती प्रत्यक्ष मुलाखतीस पाचारण करेल. अस्तित्वात असलेल्या निकषांनुसार ऑनलाईन पडताळणी व छाननी करून, शिक्षकांची अंतिम निवड करताना शिक्षकांचा शैक्षणिक, सामाजिक दर्जा तसेच सामाजिक समता, स्त्री-पुरुष समानता याबाबत संवेदनशीलता व त्यासाठी केलेले विशेष प्रयत्न, राष्ट्रीय दृष्टीकोनाबाबत विचार व कार्य/उपक्रम राज्य निवड समितीने विचारात घ्यावेत. सदर शिफारशीवर शिक्षकांच्या गुणवत्तेनुसार अंतिम निवड करून राज्य निवड समितीकडून शासनाच्या मान्यतेसाठी प्रस्ताव शासनास पाठवावा.

क्रांतीज्योती सावित्रीमाई फुले राज्य शिक्षक गुणगौरव पुरस्कार प्रक्रियेसाठी निवड करण्याकरिता राज्य स्तरावर पुढीलप्रमाणे राज्य निवड समिती गठित करण्यात यावी.

राज्य निवड समितीची रचना :-

अ.क्र.	अधिकारी	पदनाम
१	आयुक्त (शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य, पुणे	अध्यक्ष
२	संचालक, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद महाराष्ट्र राज्य, पुणे	सदस्य
३	शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे	सदस्य
४	संचालक (महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ (बालभारती), पुणे	सदस्य
५	अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे	सदस्य
६	शैक्षणिक क्षेत्रात उल्लेखनीय कामगिरी असलेले शासन नियुक्त प्रतिनिधी (एकूण २)	सदस्य
७	शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक) महाराष्ट्र राज्य, पुणे	सदस्य सचिव

७. क्रांतीज्योती सावित्रीमाई फुले राज्य शिक्षक गुणगौरव पुरस्काराची निवड प्रक्रिया शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकडून राबविली जाईल. क्रांतीज्योती सावित्रीमाई फुले राज्य शिक्षक गुणगौरव पुरस्कार प्रक्रियेसाठी निवड करण्याकरिता ऑनलाईन प्रक्रिया राबविण्याची तांत्रिक जबाबदारी शिक्षण आयुक्तालयातील/संचालनालयातील **e governance cell** ची राहिल.

८. प्रत्येक शिक्षकाने फक्त एकाच प्रवर्गामधून एकच आवेदन करावे. दोन प्रवर्गात आवेदने केल्यास आवेदने रद्द करण्यात येतील.

९. शिक्षकांनी सादर केलेली माहिती खोटी अथवा प्रमाणपत्रे बनावट असल्याचे आढळून आल्यास आवेदने रद्द करण्यात यावेत. राज्य निवड समितीची बैठक घेण्यापूर्वी शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी शिक्षकांनी सादर केलेली प्रमाणपत्रे संबंधित शिक्षणाधिकारी यांचेकडून प्रमाणित करून घ्यावीत व त्यानंतर ती राज्य निवड समितीपुढे ठेवावीत.

१०. प्रतिवर्षी क्रांतीज्योती सावित्रीमाई फुले राज्य शिक्षक गुणगौरव पुरस्कारासाठी निवड प्रक्रिया वेळापत्रक सर्वसाधारणपणे पुढीलप्रमाणे राहिल.

एप्रिल	जाहिरात प्रसिध्दी
मे	ऑनलाईन नामांकन नोंदणी (शासनाच्या निर्देशानुसार शिक्षण आयुक्तालयातील/संचालनालयातील e governance cell यांनी निर्धारित केलेल्या वेळापत्रकाप्रमाणे कार्यवाही करावी. ही कार्यवाही करण्याची जबाबदारी शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च/माध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांची राहिल.

जून	जिल्हास्तर समितीद्वारे नामांकनाची प्रत्यक्ष पडताळणी.
जुलै	राज्यस्तर समिती पडताळणी.
ऑगस्ट	नामांकन अंतिम करणे व शासनास सादर करणे.
सप्टेंबर	पुरस्कार वितरण समारंभ.

*सदर वेळापत्रक हे सन २०२४-२०२५ साठी लागू राहणार नाही. सन २०२४-२०२५ साठीचे वेळापत्रक स्वतंत्रपणे कळविण्यात येईल.

सदर सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२५०७१६१७३६३२११२१ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(तुषार महाजन)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- २) शिक्षण संचालक ((माध्यमिक व उच्च माध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ३) शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ४) संचालक, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ५) संचालक (महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ (बालभारती) , पुणे.
- ६) अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे
- ७) विभागीय शिक्षण उपसंचालक (सर्व).
- ८) शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक/ माध्यमिक), जिल्हा परिषद (सर्व).
- ९) सर्व शिक्षण निरीक्षक, बृहन्मुंबई.
- १०) शिक्षण प्रमुख / शिक्षणाधिकारी / प्रशासन अधिकारी सर्व महानगरपालिका,
- ११) मा. मंत्री (शालेय शिक्षण) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
- १२) मा. राज्य मंत्री (शालेय शिक्षण) यांचे विशेष कार्य अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई.
- १३) प्र.स.(शालेय शिक्षण) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
- १४) निवडनस्ती (टीएनटी- ४).